

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

*Romssa ja Finnmárkku stáhtahálddašeaddji
Tromssan ja Finmarkun staatinhallittija*

Vår dato:

18.01.2024

Vår referanse

2023/1049

Deres dato:

16.11.2023

Deres referanse

PLAN-22/01976-145

Tromsø kommune

Postboks 6900

9299 TROMSØ

Telefonnummer til saksbehandler

Gaute Sletteland, 77 64 21 58

Samordnet høringsuttalelse - Reguleringsplan for Fjellstua - planID 1956 - Tromsø kommune

Statsforvalteren i Troms og Finnmark viser til høringen og offentlig ettersyn av forslag til detaljregulering Fjellheisen øvre stasjon, med utvidet høringsfrist til 18.01.24.

Hensikten med planarbeidet er å:

- legge til rette for bygging av ny fjellstue, inkludert stasjon for taubanen
- kanalisere ferdselen på platået for å minimere slitasten på sårbar vegetasjon
- sikre mot fallulykker fra platået

Statsforvalteren har ansvaret for å samordne uttalelser med innsigelse fra regionale statsetater i Troms og Finnmark. Statsforvalteren skal på gitte vilkår avskjære eventuell innsigelse. For merknader og planfaglige kommentarer fra regionale statsetater viser vi til deres høringsbrev.

Ingen regionale statsaktører fremmer innsigelse til planforslaget. Behovet for samordning er derfor ikke til stede i denne saken. For merknader fra den enkelte statsaktør vises til brev disse har sendt kommunen.

Merknader

Som ovennevnt fremmer ikke Statsforvalteren innsigelse til planforslaget. Statsforvalteren har imidlertid inntatt flere merknader under som vi ber kommunen hensynta i det videre planarbeidet.

Planen som styringsverktøy for ferdsel på platået

Som vi påpekte i oppstartvarselet vil det alminnelige forvaltningsrettslige prinsipp om at en sak skal være så godt opplyst som mulig før vedtak fattes gjelde selv om det ikke er krav til konsekvensutredning. Videre påpekte Statsforvalteren behovet for grundige utredninger av blant annet planens virkning på naturmangfoldet.

E-postadresse:

sftfpost@statsforvalteren.no

Sikker melding:

www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:

Postboks 700

9815 Vadsø

Besøksadresse:

Strandvegen 13, Tromsø

Damsveien 1, Vadsø

Telefon: 78 95 03 00

www.statsforvalteren.no/tf

Org.nr. 967 311 014

En sentral hensikt med planarbeidet er å kanalisere ferdselen på platået for å minimere slitasjen på sårbar vegetasjon. Statsforvalteren mener det kan stilles spørsmål ved om man fullt ut oppnår denne hensikten med inneværende planforslag.

Dagens situasjon med masseturisme (3-400.000 besøkende/år) i et sårbart naturområde og den store slitasjen denne ferdselen har medført, er ikke tilfredsstillende, og det er viktig at kommunen som arealmyndighet er sitt ansvar bevisst for å unngå ytterligere skader. Med en høyere kapasitet på fjellstua og en antatt økende turistmengde vil det trolig kunne bli økt ferdsel innenfor både planområde og tilgrensende områder (influensområdet).

Statsforvalteren har derfor hatt en berettiget forventning om at planforslaget skulle inneha konkrete tiltak i kart og bestemmelser for å begrense de negative konsekvensene masseturismen på platået har for naturmiljøet, herunder bl.a. tiltak for å kanalisere ferdselen.

Statsforvalteren finner imidlertid at planen inneholder få konkrete tiltak som vil virke avbøtende på uønsket ferdsel og bruk, og at mange av løsningene overlates til byggesaksbehandlingen.

Dette gjør det utfordrende å ta stilling til planforslaget, da virkningene av planforslaget til en viss grad vil bero på hva slags løsninger man godkjenner gjennom byggesaksbehandlingen. Disse løsninger vil heller ikke være gjenstand for slik offentlighet og medvirkning man har gjennom en planprosess. Det vil ikke være innsigelsesadgang i møte med slike løsninger, og handlingsrommet for sektormyndigheter og andre vil være redusert til en mulig klageadgang på godkjenningsvedtak.

Statsforvalteren mener dette står i kontrast med planformålet og fagrapporten fra Multiconsult, hvor det påpekes behov for analyse av ferdselen på platået og tilhørende tilretteleggingstiltak. Slik Statsforvalteren ser det kan det derfor settes spørsmålstegn ved om saken er tilstrekkelig opplyst jf. forvaltningsloven § 17.

Statsforvalteren vil etter dette oppfordre kommunen til å vurdere om det i større grad kan konkretiseres avbøtende tiltak som kan omsettes i kart og bestemmelser. Statsforvalteren mener dette også vil avhjelpe en senere byggesaksbehandling.

Allemannsretten vs. masseturisme

Utøvelse av allemannsretter etter friluftsloven (frill.) kommer med visse begrensninger. Den slitasje som den uregulerte ferdselen på platået har medført, kan vanskelig sies å oppfylle aktsomhetsplikten i frill. § 11 og naturmangfoldloven § 6. Vi forventer derfor at Tromsø kommune, som lokal friluftslivsmyndighet og planmyndighet, har dette i mente i den videre planbehandlingen.

Statsforvalteren ser i likhet med Troms fylkeskommune behov for at det utarbeides en besøksforvaltningsplan for platået, at det her gjennomføres en analyse av ferdselen med utgangspunkt i Fjellheisen/Sherpatrappa, og at det fastsettes konkrete tiltak for å begrense de negative konsekvensene av ferdselen på naturmiljøet. Videre at denne besøksforvaltningsplanen gjøres juridisk bindende for detaljreguleringsplanen for Fjellheisen.

Et alternativ til tilretteleggingstiltak i reguleringsplanen med sikte på å kanalisere ferdselen i området, er å fastsette adferdsregler i kommunal forskrift etter frill. § 15. Dette er imidlertid et mer inngripende tiltak og det vil derfor trolig være enklere at nødvendig tilrettelegging gjøres i plan- og bygningslovsporet.

Reindrift

Økt turisme og dertil økt utfart på platået og ikke minst influensområdene til planen, vil kunne virke negativt på reindriften. Aktiviteten på platået knyttet til planlagte tiltak og ferdsel innover Fløya er størst på våren, om sommer og på høsten, hvilket vil si i samme periode som reindriften også bruker området.

Statsforvalteren registrerer at berørt reinbeitedistrikt er tilbudt konsultasjon, og vi legger til grunn at eventuelle innspill og forslag fra reinbeitedistriktet vil bli grundig vurdert i fortsettelsen av planprosessen.

Statsforvalteren mener potensiell negativ virkning på reindriften også er med å underbygge behovet for en forvaltningsplan eventuelt forskrift etter frill. § 14 jf. over.

Planbeskrivelsen

Bildeteksten på s. 45 (pkt. 8.7) om kartlagte naturtyper jf. Miljødirektoratets instruks gir feil forklaring på den verdi naturtypene har. Rød farge gir «svært stor forventningsverdi», mørk oransje gir «stor forvaltningsverdi» og lys oransje gir «middels forvaltningsverdi».

Planforslagets virkninger for naturmangfoldet er langt på vei rotete fremstilt og preges av gjentakelser. Der Multiconsult i sin fagrapport (sårbarhetsanalyse) foreslår konkrete tiltak slik som analyse av ferdselen og tiltak for å kanalisere ferdselen, skulle dette vært belyst og vurdert i planbeskrivelsen. Det faktum at ferdselen med utgangspunkt i Fjellheisen medfører influens utover planområdet, er ikke belyst. Dette er en svakhet ved planforslaget.

Planbestemmelsene

I bestemmelsene pkt. 3.1 åpnes det for tilføring av «rene» masser uten «fremmede frø». Vi er enig i intensjonen med bestemmelsen. Bestemmelsen er imidlertid for lite konkret og må endres for å sikre at påføring av masser ikke medfører negativ påvirkning på stedeegne arter og naturtyper. Vi mener her det må spesifiseres hvilke typer masser som tillates. Videre er det ikke bare arter som er listet opp på fremmedartlista (tidl. «svartelista») som ikke bør sås/plantes i området. Mange av artene som vokser i planområdet er konkurransesvake arter, og det må derfor kun tilføres stedeegne plantearter, altså planter som allerede vokser der.

Statsforvalteren mener her at det ikke bør tilføres jord da dette kan endre grunnforholdene vesentlig sammenliknet med dagens substrat. Det bør lages en plan for naturrestaurering i regi av kommunen for å avklare egne revegeteringstiltak. Uten en slik plan bør ikke planområdet plantes/sås.

Avslutning

Statsforvalteren har ut over ovenstående ingen merknader til planforslaget. Vi stiller til disposisjon ved behov for råd/veiledning i den videre planprosessen. Ved hendelser ber vi dere oppgi saksnummer jf. dette brev.

Med hilsen

Hans Kristian Rønningen
Hans Kristian Rønningen
leder for planseksjonen

Gaute Sletteland
seniorrådgiver

leder for planseksjonen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

SAMEDIGGI / SAMETINGET
TROMS FYLKESKOMMUNE

Ávjovárgeaidnu 50
Postboks 6600

9730
9296

KARASJOK
TROMSØ